

MAKİNE TEKNİSYENİ

TANIM

Bir makinenin ve ilgili donanımın parçalarını, yapım resmine uygun olarak, elle veya takım tezgahlarından yararlanarak yapan, birleştiren, makineyi çalıştıran, bozulduğunda onaran, gerektiğinde makine parçalarının yapım resmini ve detaylarını çizen kişidir.

A- GÖREVLER

- Her türlü makinenin bakım ve onarımını yapar,
- Birden fazla sayıda parçanın birleştirilmesi ile meydana gelen ürünün, yapım resimlerini ve özelliklerini inceler, verilen talimatlara göre birleştirme (montaj) ve parçalara ayırma (demontaj) işlemlerini yapar,
- Montaj sırasında ortaya çıkan hatalı parça ve yarı işlenmiş parçaları ayırır, kalite kontrolünü yapar,
- Gerektiğinde montaj hattına, malzeme, hammadde ve yarı işlenmiş ürünü taşır,
- Montaj işlemi sırasında ölçüleri hesaplar ve işlemin sırasını planlar,
- Montaj işlemlerinde işlenmesi gereken metal parçaların istenilen ölçülerde olması için gerekli ölçüm işlemlerini yaparak keser ve biçim verir,
- Metal parçaların ısıtma işlemi (sertleştirme) işlemlerini yapar, bağlantı yerlerini ve çatlakları lehimler veya kaynak yapar,
- Üretilen makine elemanlarının (parçalarının) çeşitli ölçü aletleri ile kontrolünü yapar,
- Montaj işlemi tamamlanan makine parçasının veya makinenin çalışmasını izler, test eder.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Montaj takım, cihaz ve donanımları, anahtar takımları, çeşitli penseler,
- Çeşitli presler, elektrik ve oksijen kaynak makinesi, tesviyeci aletleri, hava kompresörü, hidrolik ve mekanik kaldırıcılar, taşıyıcılar, çeşitli takım tezgahları,
- Değişik ölçü ve çaplarda vidalar, somunlar, perçinler, kutu profil, köşebentler (U ve + gibi küçük profiller), parça ve yarı mamuller, metal parçalar,
- Çeşitli ölçme ve kontrol alet ve cihazları.

MAKİNE TEKNİSYENİ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Makine Teknisyeni olmak isteyenlerin;

- Şekil ve uzay ilişkilerini algılama gücüne,
 - Mekanik yeteneğe sahip
 - Göz ve elleri eşgüdümle kullanabilme gücüne sahip,
 - Alet ve makinelerle uğraşmaktan hoşlanan,
 - Dikkatli ve tedbirli
- kimseler olmaları gerekmektedir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Makine Teknisyenleri, fabrika ve atölyelerde çalışırlar. Çalışma ortamı gürültülüdür. Makine teknisyeni birinci derecede alet ve makinelerle ilgili olup genellikle bir ekibin üyesi olarak çalışır. İş genellikle ayakta yürütülür. Çalışırken meslektaşlarıyla, işveren, usta, formen ve mühendislerle, müşterilerle ve gerektiğinde malzeme satıcıları ile iletişimde bulunur. Çalışma sırasında iş güvenliğinin gerektirdiği önlemler alınmadığı takdirde yaralanmalar olabilir.

MAKİNE TEKNİSYENİ

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN
VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi daha önceki yıllarda meslek liselerinin Makine bölümünde verilmekte iken yeni uygulamaya göre bu isimde alan ve dal bulunmamaktadır. Aşağıdaki eğitimle ilgili bilgiler eğitimin verildiği dönemi kapsamaktadır

MESLEK EĞİTİMİNE
GİRİŞ KOŞULLARI

- Ortaokulu tamamlamış olmak,
- Milli Eğitim Bakanlığınca okul türlerine ve alan/dala göre belirlenen giriş koşullarını taşımak.

EĞİTİMİN SÜRESİ
VE İÇERİĞİ

- Mesleğin eğitim süresi 4 yıldır.
- Ortak genel kültür dersleri 9. sınıfta verilmekte olup yıl sonunda öğrenci alanını belirler.
- Alanda yer alan tüm dallara yönelik ortak yeterlikleri kazandıran dersler 10. sınıfta verilmektedir.
- 10. sınıfın sonunda, bölgesel ve sektörel ihtiyaçlar, okulun donanımı, öğretmen ve fizikî kapasitesi ile öğrencilerin ilgi ve istekleri de dikkate alınarak dal seçimi yapılmaktadır.
- Dala ait yeterlikleri içeren dersler 11. ve 12. sınıfta verilmektedir.

Mesleki eğitim, okulda teorik/uygulamalı, işletme ve atölye ortamlarında ise uygulamalı olarak verilmektedir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN
BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitimini bitirenler meslek lisesi diploması verilmektedir.

MAKİNE TEKNİSYENİ

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Makine Teknisyenleri, seri veya parça işi makine üretimi yapan işletmelerde, makine montaj atölyelerinde, makine-motor ve mekanik cihazlar üreten işletmelerin yapım ve montaj bölümlerinde çalışırlar.

Günümüzde rekabetin ve kalitenin önem kazanması, özellikle makine imalatında yeni teknolojilerin kullanılması ve yeni teknolojik makinelerin sanayimize girişiyle makine montajı alanında yetişmiş teknik elemanlar ön plana çıkmaktadır.

Bu alanda kendisini yetiştirmiş nitelikli elemanlara ihtiyaç vardır.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere, asgari ücretin net tutarının yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden aşağı olmamak üzere ücret verilir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Değişik firma ve iş kollarına göre ücret değişiklik göstermekle beraber, en az asgari ücret, en çok da asgari ücretin 4 katı tutarında ücret alınmaktadır.

MAKİNE TEKNİSYENİ

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Meslek liselerinin Makine bölümünden dalından mezun olanlar, alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim (ön lisans/lisans) programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Endüstri meslek lisesi, teknik lise ve anadolu teknik liselerin ilgili bölümlerinden mezun olup da bu mesleği yapanlar; usta, ustabaşı, formen, şef vb. pozisyonlara yükselebilirler.

Belirli bir tip makine montajı konusunda uzun süre çalışma uzmanlaşmayı sağlayabilir.

BENZER MESLEKLER

- Tornacı,
- Frezeci,
- Tesviyeci,
- Makine Modelcisi,
- Makine Teknikeri,
- Bilgisayarlı-Nümerik Kontrol Teknisyeni,
- Mikroteknik Teknisyeni,
- Kalıp Teknisyeni (metal).

MAKİNE TEKNİSYENİ

H- EK BİLGİLER

GÖREV

- İş organizasyonu yapar,
- Çevre koruma önlemleri alır,
- İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin faaliyetleri uygular,
- Kalite Yönetim Sistemi kurallarına uygun çalışır,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

I- KAYNAKÇA

- İŞKUR "Türk Meslekler Sözlüğü" Ankara-1983 Yayın No:173,
- "Metal Sanayii İş Gruplandırma Sistemi" Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası Yayınları,
- www.megep.meb.gov.tr adresli web sayfası
- "Okul Sanayi Ortaklaşa Eğitimi Projesi" (OSANOR) yayını,
- Meslek elemanları,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr
- Ulusal Meslek Bilgi Sistemi <http://mbs.meb.gov.tr/>
- Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi <http://osym.gov.tr/>
- Bünyesinde Meslek Bilgi Merkezi Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.